

ZARZĄDZENIE MINISTRA KOLEI

z dnia 16 sierpnia 1954 r.

w sprawie ustalenia wzorów mundurów, odznak stopni służbowych i rozróżnienia służb w resorcie Ministerstwa Kolei.

Na podstawie § 14 ust. 7 uchwały nr 184 Rady Ministrów z dnia 21 kwietnia 1954 r. w sprawie stopni i odznak służbowych, umundurowania oraz dodatku za wysługę lat w resorcie Ministerstwa Kolei (Monitor Polski Nr A-39, poz. 531) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Wzory mundurów, odznak, stopni służbowych i rozróżnienia służb w resorcie Ministerstwa Kolei określają załączniki nr 1 — 20 do niniejszego zarządzenia.

2. Części składowe i jakość umundurowania służbowego określa załącznik nr 1 do uchwały nr 184 Rady Ministrów z dnia 21 kwietnia 1954 r. w sprawie stopni i odznak służbowych, umundurowania oraz dodatku za wysługę lat w resorcie Ministerstwa Kolei (Monitor Polski Nr A-39, poz. 531), przy czym Ministrowi Kolei, podsekretarzom stanu i dyrektorom generalnym w Ministerstwie Kolei przysługuje umundurowanie w zakresie ustalonym w części AI załącznika nr 1 do uchwały nr 184 Rady Ministrów z dnia 21 kwietnia 1954 r.

3. Przepisy o mundurach, szczegółową tabelę uprawnień do umundurowania oraz tryb i kolejność wprowadzenia umundurowania koloru granatowego w miejsce dotychczasowego umundurowania marengo określa oddzielne zarządzenia.

§ 2. 1. Pracownicy pełniący służbę dyżurnych ruchu obowiązani są nosić w czasie pełnienia służby czerwoną czapkę.

2. Pracownicy biur obsługi podróżnych na stacjach kolei państwowych, pełniący służbę na peronach i w obrębie dworców, obowiązani są nosić w czasie pełnienia służby na czapkach mundurów pokrowce koloru złotego.

§ 3. 1. Umundurowanie jest koloru granatowego, obuwie koloru czarnego. Do mundurów z wyłożonymi kłapami (załączniki nr 4 i 5) należy nosić: koszulę (u kobiet bluzkę) koloru białego lub popielatego; mężczyźni obowiązują noszenie krawatów koloru granatowego. Pod mundurem z wyłożonymi kłapami dozwolone jest noszenie swetra koloru granatowego.

2. Członkowie Związku Młodzieży Polskiej mogą nosić do mundurów zielone koszule i czerwone krawaty.

§ 4. 1. Pracownicy, którym nadano stopień służbowy, noszą na umundurowaniu następujące odznaki (dystynkcje) służbowe:

- 1) na czapce mundurów gabardinowej i sukiennej (załącznik nr 1): godło Państwa (orzel), godło kolejowe (podwójna ośka) oraz odznaki na oznaczenie stopnia służbowego (załącznik nr 14) koloru ciemnozłotego w odcieniu miedzianym;
- 2) na berecie gabardinowym i sukinnym (u kobiet) oraz na czapce zimowej narciarskiej (załącznik nr 1): godło Państwa (orzel) i godło kolejowe (podwójna ośka) koloru ciemnozłotego w odcieniu miedzianym;
- 3) na paskach (załączniki nr 15 — 17) kurtki i płaszcza mundurów: godło kolejowe (pojedyncza ośka) koloru ciemnozłotego w odcieniu miedzianym oraz wypustkę kolorową z sukna wyłogowego na oznaczenie

służby, w której pracownik jest zatrudniony; kolor wypustek na oznaczenie służby określa ust. 2.

4) na naramiennikach (załącznik nr 18) kurtki i płaszcza mundurów odznaki na oznaczenie stopnia służbowego (załącznik nr 14) koloru ciemnozłotego w odcieniu miedzianym.

2. Paski na kołnierzu kurtki i płaszcza mundurów sukiennego powinny posiadać wypustki kolorowe z sukna wyłogowego na oznaczenie służby, w której pracownik jest zatrudniony, a mianowicie:

- a) dla służby ruchu, handlowo-taryfowej i Służby Ochrony Kolei — koloru czerwonego,
- b) dla służby mechanicznej — koloru niebieskiego,
- c) dla służby drogowej — koloru zielonego,
- d) dla służby elektrotechnicznej (elektrotrakcyjnej) — koloru pomarańczowego oraz
- e) dla służby administracyjnej, w tym również dla służby zdrowia i pozostałych służb — koloru popielatego.

Przez pojęcie służby rozumie się zarówno poszczególne departamenty Ministerstwa Kolei, centralne zarządy, wydziały, biura dykcji okręgowej kolei państwowych, oddziały kolei państwowych, jak również jednostki służbowe PKP.

3. Dla Ministra Kolei, podsekretarzy stanu i generalnych dyrektorów w Ministerstwie Kolei ustala się kolor popielaty, dla dyrektorów i wicedyrektorów okręgów kolei państwowych oraz dla naczelników i zastępców naczelników oddziałów eksploatacyjnych kolei państwowych ustala się kolor tej służby, w której pracowali przed przejściem na te stanowiska. Dla pracowników Centralnego Zarządu Kolejowych Zakładów Produkcyjnych i zakładów naprawczych taboru kolejowego właściwy jest kolor niebieski (jak dla służby mechanicznej). Dla pracowników Przedsiębiorstwa Kolejowych Robót Zabezpieczenia i Łączności właściwy jest kolor pomarańczowy (jak dla służby elektrotechnicznej). Dla personelu szkół kolejowych (dyrektorów, wicedyrektorów, nauczycieli i woźnych) właściwy jest kolor popielaty (jak dla służby administracyjnej).

4. Odznaki na oznaczenie stopnia służbowego noszą pracownicy stosownie do posiadanych stopni służbowych.

5. Pracownicy nie posiadający stopni służbowych, którym przydzielono umundurowanie gotowe (nie w kuponach), noszą tylko odznaki (dystynkcje) służbowe koloru ciemnozłotego w odcieniu miedzianym (bez odznak na oznaczenie stopnia służbowego); pracownicy ci noszą również na paskach wypustkę kolorową z sukna wyłogowego na oznaczenie służby, w której pracownik jest zatrudniony (ust. 2).

§ 5. Uczniowie szkół kolejowych noszą na umundurowaniu następujące odznaki (dystynkcje):

- 1) na czapce mundurów sukiennej (u uczniów) i na berecie sukinnym (u uczennic): na górnym otoku — emblemat szkoły (załącznik nr 20), a pod nim na dolnym otoku — godło kolejowe (podwójna ośka) koloru ciemnozłotego w odcieniu miedzianym;

- 2) na paskach (załącznik nr 15-17) kurtki i płaszcza mundurowego, godło kolejowe (pojedyncza oska) koloru ciemnozłotego w odcieniu miedzianym oraz wypustkę kolorową z sukna wyłogowego na oznaczenie wydziału szkolnego (kierunku specjalności kolejowej) w którym uczniowie kształcą się kolory na oznaczenie wydziału szkolnego (kierunku specjalności kolejowej) odpowiadają kolorom na oznaczenie służby pracowników (§ 4 ust. 2),
- 3) na naramiennikach (załącznik nr 18) kurtki i płaszcza mundurowego emblemat szkoły (załącznik nr 20) koloru ciemnozłotego w odcieniu miedzianym,
- 4) na lewym rękawie kurtki i płaszcza mundurowego, na zewnętrznej części rękawa powyżej zgięcia łokcia — oznaczenie klasy, do której uczeń uczęszcza, w technikach kolejowych, w kształcie kątów zwrotnych ramionami do góry oraz w zasadniczych szkołach kolejowych w kształcie poziomych pasków; kąty i paski umieszczone do siebie równolegle wykonane są w formie krokiewek koloru ciemnozłotego w odcieniu miedzianym (załącznik nr 20)

§ 6 1 Godło Państwa (orzęł) emblemat szkoły, godło kolejowe (podwójna i pojedyncza oska), guziki na płaszczu sukniennym, na kurtce i na czapce mundurowej

oraz gwoździe (kwadraciki) na naramiennikach i czapce na oznaczenie stopnia służbowego są metalowe. Wężyki generalskie są haftowane. Galony na czapce i na naramiennikach na oznaczenie stopnia służbowego w ramach II i III kategorii wykonane są z siatki. Paski na naramiennikach na oznaczenie stopnia służbowego w ramach I kategorii wykonane są z tasiemy. Krokiewki na czapkach na oznaczenie stopnia służbowego w ramach I kategorii oraz krokiewki na rękawach u uczniów na oznaczenie klasy do której uczęszcza są haftowane. Krokiewka naszyta jest na suknie koloru granatowego

2 Wolno nosić godło Państwa i kolejowe oraz gwoździe (kwadraciki) i galony haftowane.

§ 7 W dniach świąt państwowych (1 Maja, 22 Lipca) oraz w Dniu Kolejarza Polski Ludowej obowiązuje noszenie na mundurach orderów i odznaczeń

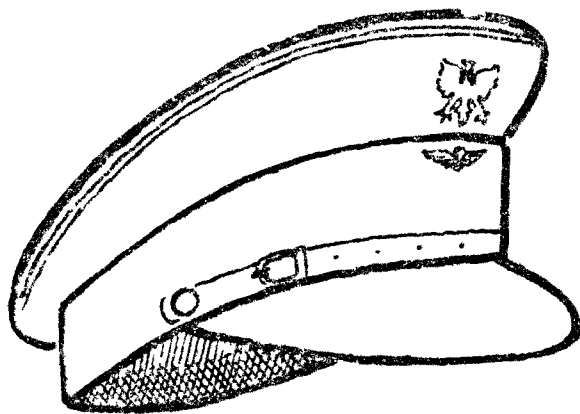
§ 8 Uprawnienia do umundurowania i odznak służbowych członków Korpusu Technicznego Pożarnictwa regulują oddzielne przepisy.

§ 9 Zarządzenie wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Minister Kolei R. Strzelecki

Załączniki do zarządzenia Ministra Kolei z dnia 16 sierpnia 1954 r. (poz. 945).

Załącznik nr 1.

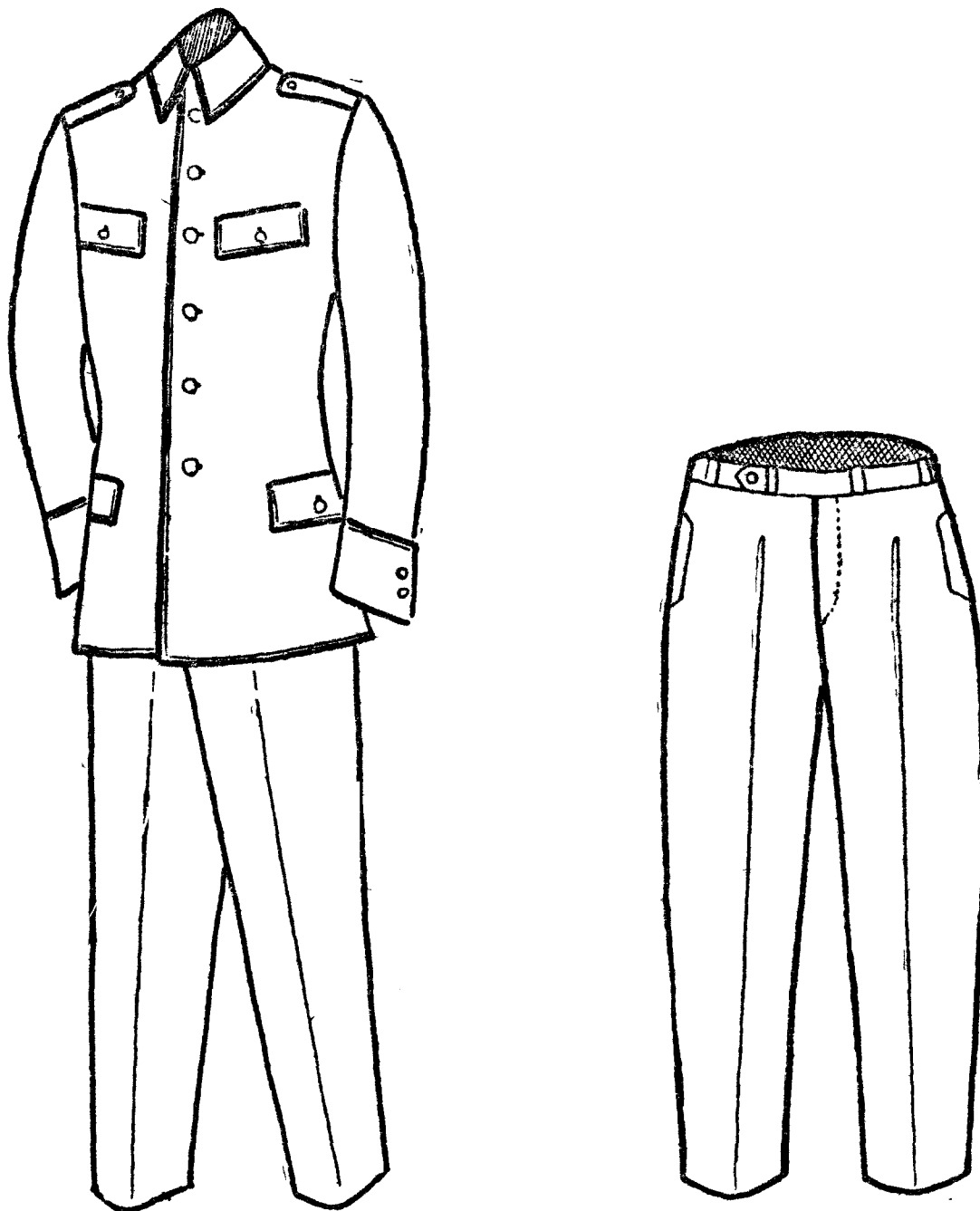

Czapka mundurowa (suknienna i gabardynowa).

Opis ogólny

Czapka granatowa wykonana w sędniu w ilościach od 54 do 66 rozmiaru okrągła z daszkiem fibrowym. Z przodu pasek skorzany czarny na górnym otoku godło Państwa — orzeł oraz na dolnym otoku godło kolejowe — podwójna oska. Na dolnym otoku pod godłem kolejowym odznaki na oznaczenie stopnia służbowego (załącznik nr 14). Naokoło górnego otoku wypustka koloru wismiętowego.

Czapka suknienna granatowa typu narciarki wzoru dotychczas stosowanego w PKP. Na czapce godło Państwa i godło kolejowe. Odznak na oznaczenie stopnia służbowego nie umieszcza się na narciarce. U kobiet zamiast czapki mundurowej (sukiennej i gabardynowej) beret granatowy (suknienny i gabardynowy). Naokoło górnego otoku beretu wypustka koloru wismiętowego. Na berecie odznaki (dyskietki) jak na narciarce.

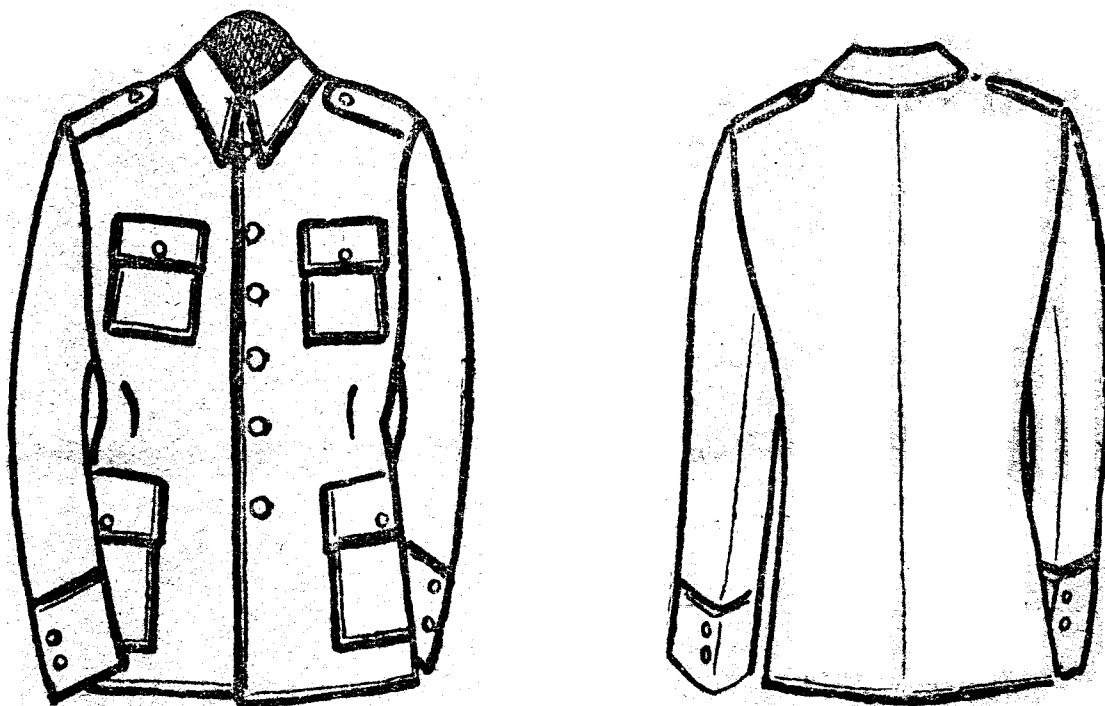
Kurtka zapinana pod szyję i spodnie (sukienne).

Opis ogólny.

Kurtka granatowa jednorzędowa zapinana na 6 guzików mundurowych dużych. Przody na płótnie, cała kurtka na podszewce. Kołnierz stojąco-wykładany, zapinany na 2 pary haftek. Kieszonki wpuszczone do wewnątrz, dwie górne i dwie boczne, z patkami zapinanymi na guziki mundurowe małe. W lewym przodzie podszewka kieszeni wewnętrzna z zapinką na guziki. Plecy posrodku ze szwem. Rękawy gładkie, u dołu

przy szwach łokciowych przyszyte po dwa guziki mundurowe małe. Na kołnierzu patki (załącznik nr 15). Naramienniki (załącznik nr 18) wszyte w szwy wszycia rękawów, zapinane na guziki mundurowe małe. Na naramiennikach odznaki na oznaczenie stopnia służbowego (załącznik nr 14).

Spodnie granatowe długie biodrowe. W tylnej części prawej nogawki kieszeń z patką zapinaną na guzik. Zębkówka po lewej stronie w szwie paska. Na pasku siedem podrzymywaczy i zastępowane ściągacze.

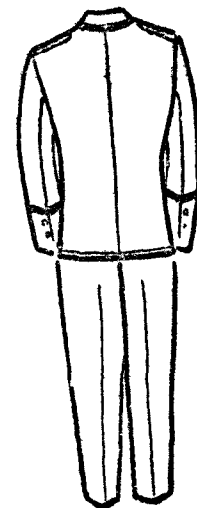
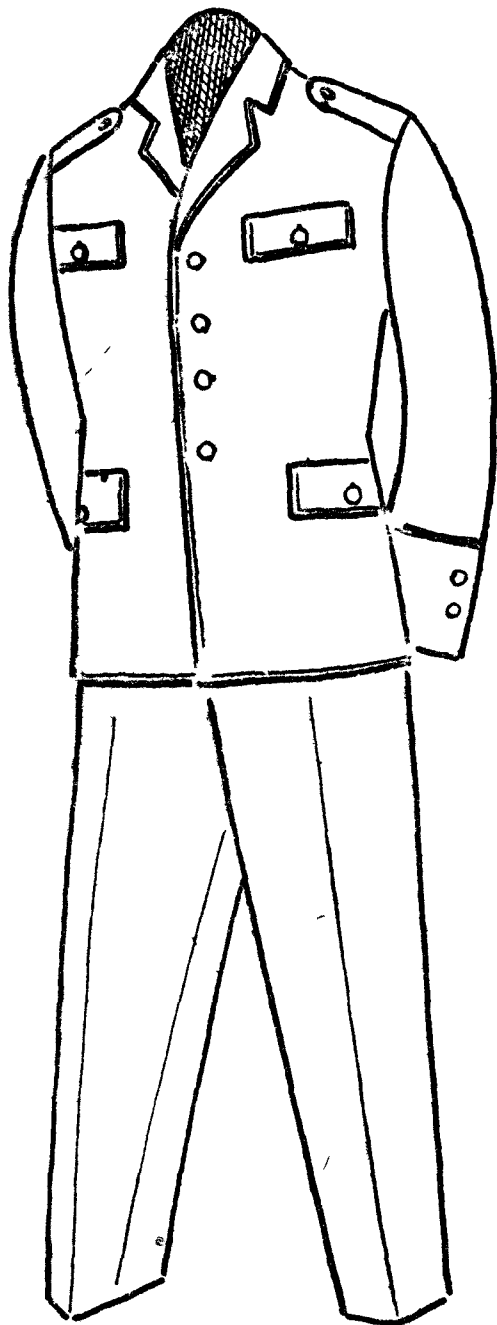

Kurtka letnia (drelchowa).

Opis ogólny.

Kurtka granatowa jednorzędowa, zapinana na śledem guzików mundurowych dużych. Kołnierz stojąco-wykładany, zapinany na dwie pary haftek. Kieszonki nakładane, dwie górne i dwie boczne z patkami zapinanymi na guziki mundurowe małe. Plecy pośrodku ze szwem. Przodki i plecy od strony wewnętrznej wykończone podszewką. W plecach podszewka cien-

ka poniżej głębokości pach. Rękawy bez podszewki. Ramiona wyłożone watą wysokości 1,5 cm. Pachy oblamowane wokół podszewką. Naramienniki (załącznik nr 18) z tej tkaniny co kurtka; wszyte w szwy wszycia rękawów, zapinane na guziki mundurowe małe. Na kołnierzu zamiast patki na obu rękach kołnierza pojedyncza ośka. Na naramiennikach odznaki na oznaczenie stopnia służbowego (załącznik nr 14).

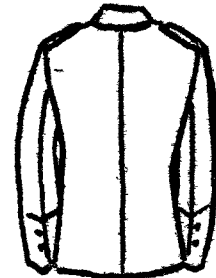
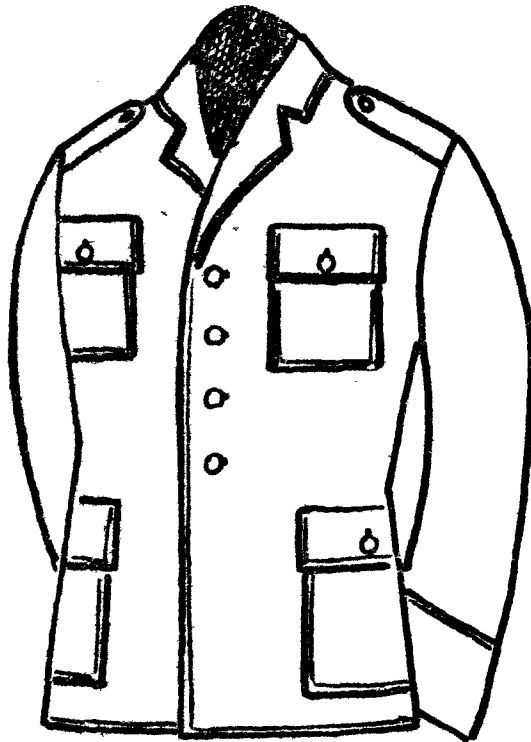
Kurtka z wyłożonymi klapami i spodnie (sukienne i gabardinowe).

Opis ogólny

Kurtka granatowa jednorzędowa zapinana na cztery guziki duże. Krótki wykładany fason. Na końcach kołnierza przy styku z klapami naszyte patki (załącznik nr 16). Kieszenie wpuszczone do wewnątrz, dwie górne i dwie boczne, z patkami zapinanymi na guziki mundurowe małe. W lewym przodzie podszewki, kieszeń wewnętrzna z zapinką na guzik. Plecy posrodku ze szwem. Rękawy gładkie, u dołu przy szwach lok-

ciowych przyszyte po dwa guziki mundurowe małe. Cała kurtka na podszewce. Naramienniki (załącznik nr 18) wszyte w szwy wszycia rękawów zapinane na guziki mundurowe małe. Na naramiennikach odznaki na oznaczenie stopnia służbowego (załącznik nr 14).

Spodnie granatowe długie, biodrowe. W tylnej części nogawki prawej kieszeń z patką zapinaną na guzik. Zejarkówka po lewej stronie w szwie paska. Na pasku siedem podłużnych mywaczy i zastępowane ściągacze.

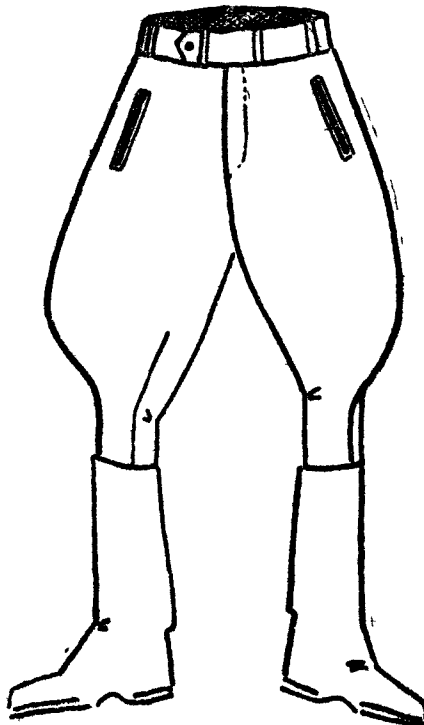
Załącznik nr 5.

Kurtka letnia (drellichowa).

Opis ogólny.

Kurtka granatowa jednorzędowa zapinana na cztery guziki mundurowe duże. Krotki, wykładany fason. Kieszonki nakładane, dwie górne i dwie boczne, z patkami zapinanymi na guziki mundurowe małe. Plecy pośrodku ze szwem. Rękawy gładkie, u dołu przy szwach łokciowych przyszyte po dwa guziki mundurowe małe. Pizody i plecy od strony wewnętrz-

nej wykończone podszewką. W plecach podszewka sięga poniżej głębokości pach. Pachy oblamowane wokół podszewką. Naramienniki (załącznik nr 18) z tkaniny tej samej co kurtka letnia, wszyte w szwy wszycia rękawów, zapinane na guziki mundurowe małe. Na obu rogach kołnierza przy styku wszycia z kłapkami patki (załącznik nr 16). Na naramiennikach oznaki na oznaczenie stopnia służbowego (załącznik nr 14).

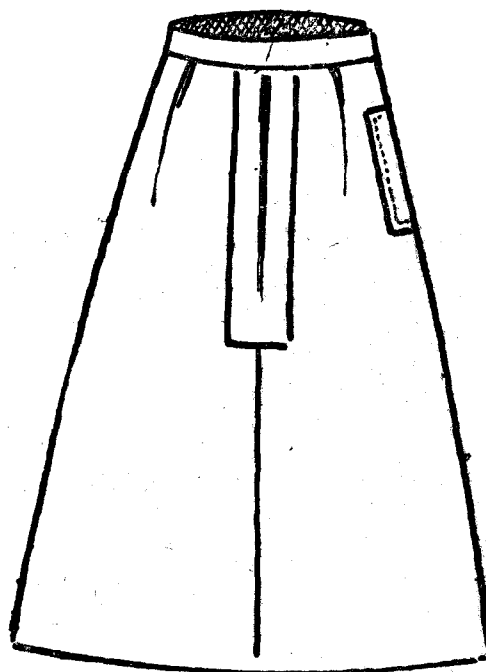
Załącznik nr 6.

Spodnie sukienne bryczesy (nie sznurowane).

Opis ogólny.

Kieszonki boczne z wypustkami w przedniej części nogawek. Zegarek w szwie-pasce z przedniej strony lewej nogawki. W prawej nogawce z tyłu kieszeń z patką zapinaną na

guzik. Nogawki z tyłu pod kolanem przecięte, w tyłce dopasowane, u dołu związane na tasiemki. Ściągacze po bokach poniżej pasa wpuszczone w szwy boczne i rybki z tyłu nogawek. Podtrzymywacze siadem. Kolor spodni granatowy.

Załącznik nr 7.

Spódnica (sukienna i gabardinowa).

Opis ogólny.

Spódnica granatowa, dopasowana w stanie i biodrach, lekko kłoszowa u dołu. Z przodu spódnicy kontrafałda szerokości ogólnej 10 cm. Kontrafałda od góry do połowy długości spódnicy 5 cm zaszyta i obustronnie zastębnowana. Góra lewego szwu bocznego zaopatrzona w rozporek długości 18 cm, zapinana na cztery zatrzaski. Dół spódnicy podwinięty i przeszity ścięciem. Góra spódnicy zaopatrzona w naszyty pasek szerokości 3 cm. Długość spódnicy ustala się zależnie od

wzrostu, przy czym mierzy się od stanu do wysokości 30 cm od podłogi.

Spodnie sukienne damskie typu narciarskiego.**Opis ogólny.**

Spodnie damskie granatowe, długie, biodrowe, u dołu wąskie z mieszkaniami, z gumą pod stopą i wiązane na tasiemkę, w bocznych rozporkach zapinane na guziki. Kieszonki z patkami zapinanymi na guziki.

Krój kurtki dla kobiet z wyłożonymi kłapani.

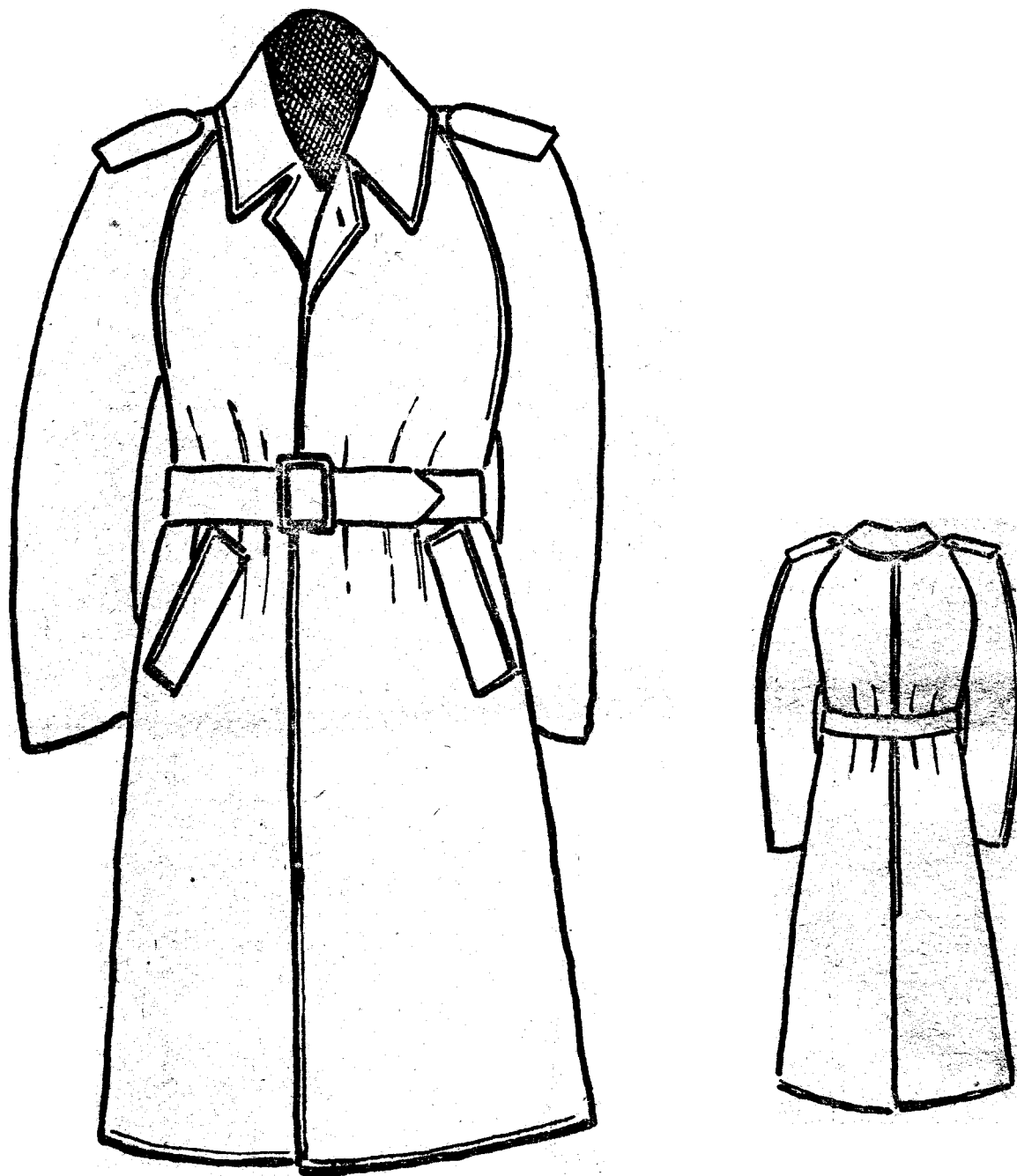
Załącznik nr 8.

Spódnica-spodnie.

Opis ogólny.

Spódnica granatowa, w pasie wykończona gurtem-sztywnikiem, dopasowana zaszewkami, zapinana z lewego

boku na zamek błyskawiczny, z podwójną fałdą z przodu i z tyłu. Wewnętrzna część spódnicy od fałd tworzy spodnie.

Płaszcz reglan (gabardinowy).

Opis ogólny.

Reglan granatowy, męski i damski, z zapięciem krytym, zapinany na cztery guziki typu cywilnego, piąty guzik pod kołnierzem. Rękawy trzyczęściowe. Kieszonki boczne z listewką. Plecy z rozporkiem. Kieszonka wewnętrzna z patką zapinaną

zapinką. Podszewka do połowy płaszcza. Naramienniki przypinane. Pasek dookoła płaszcza wykonany z tej samej tkaniny. Na kołnierzu nie umieszcza się ani patek, ani godła kolejowego. Na naramiennikach odznaki na oznaczenie stopnia służbowego (załącznik nr 14).

Plaszcz sukieny męski.

Opis ogólny.

Plaszcz sukieny granatowy jednorzędowy z naramiennikami (załącznik nr 18) wszytymi w szwy wszycia rękawów, zapinanymi na guziki mundurowe małe, cały na podszewce, zapinany na sześć guzików płaszczowych. Na naramiennikach odznaki na oznaczenie stopnia służbowego (załącznik nr 14). Kieszonki boczne z listewkami i zapinane na guzik płaszczowy. Kołnier z podkładką pod haftki i spinacze, zapinany na jedną

parę haftek. W lewym przodzie podszewki kieszeń wewnętrzna z zapinką na guzik z masy. Plecy z fałdą od góry do stanu zeszyte od stanu do dołu otwarte z pętem w stanie zapiętym na dwa guziki płaszczowe, u dołu z rozporkiem zapinanym na pięć guzików małych. Rękawy z mankietami. W lewym mankiecie od strony rękawa spodniego kieszeń. Doł podszewki obrębony na bocznych szwach złączony z wierzchem podtrzymywaczami. Na kołnierzu patki (załącznik nr 17).

Płaszcz sukieny damski.

Opis ogólny.

Płaszcz sukieny granatowy, jednorzędowy, z naramiennikami (załącznik nr 18), wszytymi w szwy wszycia rękawów, zapinanymi na guziki małe, cały na podszewce, zapinany na sześć guzików płaszczowych. Na naramiennikach odznaki na oznaczenie stopnia służbowego (załącznik nr 14). Kieszonki boczne z listewkami, zapinane na guzik płaszczowy. Płaszcz od spodu zapinany dodatkowo zapinkami na guziki spodniowe z masy. Kołnier z poкладką pod haftki i spinacze, zapinany

na jedną parę haftek. W podszewce prawego przodu kieszeń wewnętrzna z zapinką, zapinaną na guzik spodniowy z masy. Plecy z fałdą, od góry do stanu zeszyte, od stanu do dołu otwarte, w stanie z pętem, zapiętym na dwa guziki płaszczowe, u dołu z rozporkiem zapinanym na pięć guzików małych. Rękawy z mankietem. W lewym mankiecie od strony rękawa od spodu kieszeń. Dół podszewki obrębiony, na bocznych szwach łączony z wierzchem podtrzymywaczami. Na kołnierzu patki (załącznik nr 17).

Załącznik nr 12.**Plaszcz przeciwdeszczowy.****Opis ogólny.**

Reglan zapinany na pięć guzików (kryte zapięcie). Kle-

szenie cięte z paskiem, rękawy ze ściągaczem. Pasek dookoła z klamerką. Pod pachami wietrzniki. Tkanina drelichowa koloru granatowego, podgumowana. Kaptur dopinany.

Kurtka przeciwdeszczowa.**Opis ogólny.**

Kurtka trzyćwierćowa z karczkiem, zapinana na cztery guziki (kryte zapięcie). Kieszzenie boczne z patkami. Kołnierz

ze stójką. Rękawy z patkami zapinanymi na guziki. Pod pachami wietrzniki. Pasek dookoła z klamerką. Kaptur dopinany. Tkanina drelichowa koloru granatowego, podgumowana.

Peleryna przeciwdeszczowa.**Opis ogólny.**

Peleryna kloszowa zapięta z przodu na pięć guzików (zapięcie kryte). Kołnierz stojący ze stójką, wszyty do wykroju szyi. Od kołnierza do dołu pośrodku szerokości obu przodów

są dwa szwy, w których znajdują się otwory dla rąk. Wzdłuż środka pleców — szew. Tkanina drelichowa koloru granatowego, podgumowana.

Na odzieży przeciwdeszczowej nie ma naramienników, jak również na kołnierzu nie umieszcza się ani patek, ani go-dia kolejowego.

Załącznik nr 13.**Trzewiki lub półbuty skórzane.****Opis ogólny.**

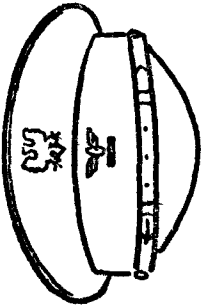

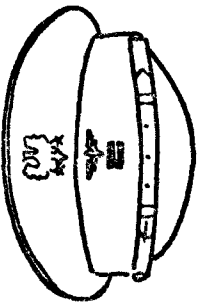
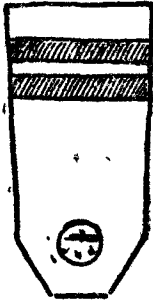
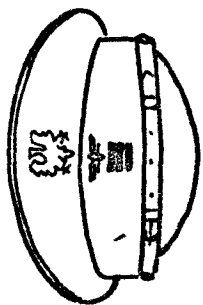

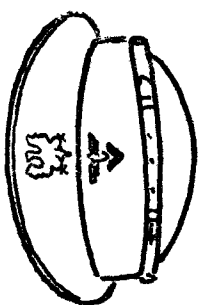
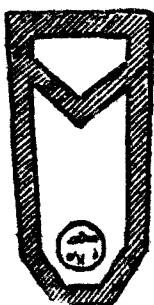
Trzewiki lub półbuty koloru czarnego, o wierzchu wykonanym ze skóry bukatowej lub juchtowej, o podszewie skórzanej lub gumowej.

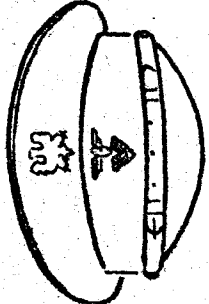
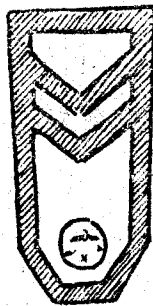
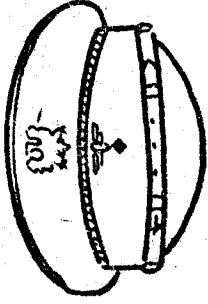
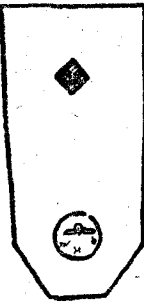
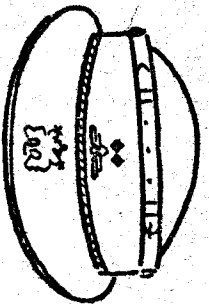
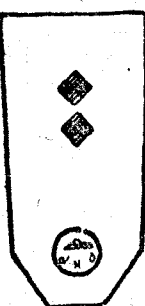
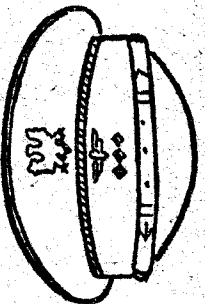
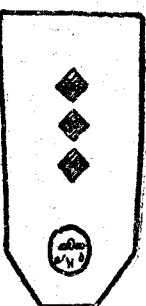
Buty skórzane długie (saperki).**Opis ogólny.**

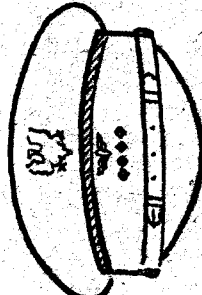
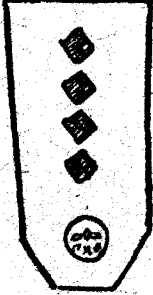
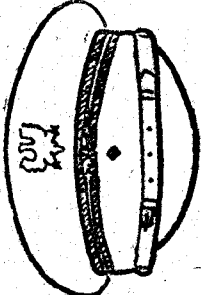
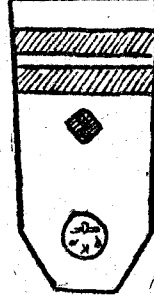
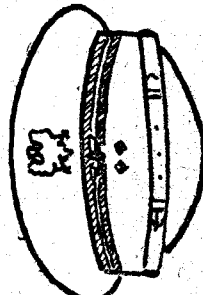
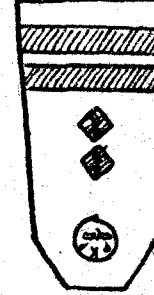
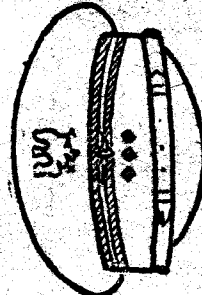
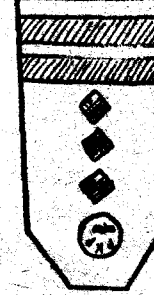
Buty skórzane długie (saperki) koloru czarnego lub brązowego, wykonane ze skóry juchtowej, o podszewie skórzanej.

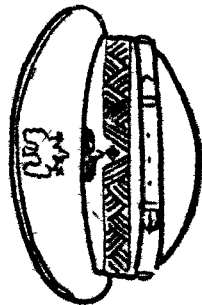
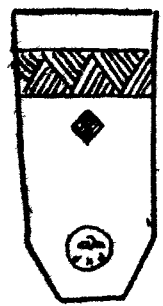
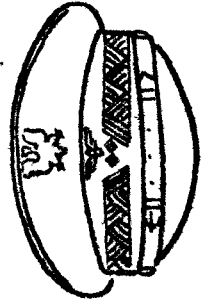
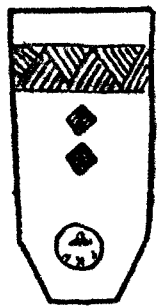
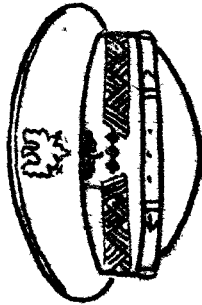
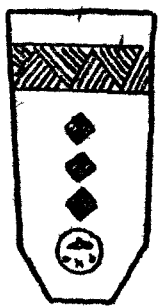
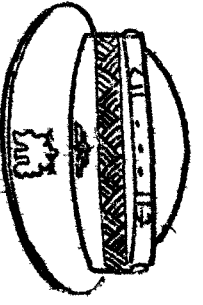

Załącznik nr 14

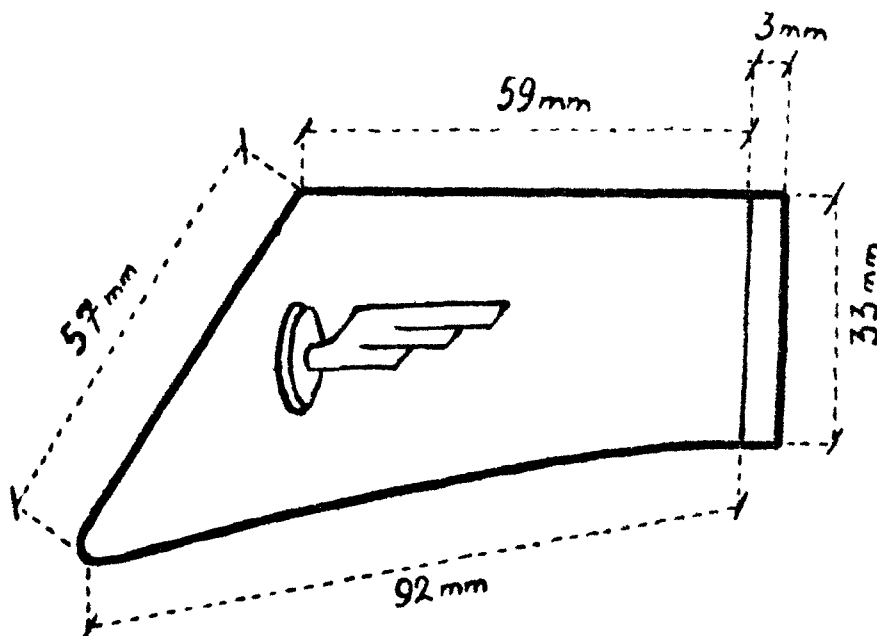
WYKAZ STOPNI SŁUŻBOWYCH I PRZYWIĄZANYCH DO NICH ODZNAK (DYSTYNKCJI) SŁUŻBOWYCH W RESORCIE MINISTERSTWA KOLEI

Lp.	Stopień służbowy	Opis odznak (dystynkcji) na czapce mundurowej	Opis odznak (dystynkcji) na naramiennikach	Opis odznak (dystynkcji)	
1	Starszy kolejarz		K a t e g o r i a na przodzie czapki, nad czołem na górnym otoku, równo nad środkiem daszka, w odległości 10 mm od górnej krawędzi otoku godło Państwa (forzeł), a pod nim na dolnym otoku czapki w odległości 5 mm poniżej zeszycia otoków górnego i dolnego godło kolejowe (podwójna oska), pod godłem kolejowym, nad środkiem daszka i równoległe do paska czapki — jeden pasek (krokiewka) szerokości 3 mm, długości 20 mm		<p>jeden pasek z tasma o szerokości 9 mm naszyty w odległości 20 mm od podstawy naramiennika</p>
2	Brygadzysta		<p>jak wyżej — dwa paski (krokiewka) umieszczone równoległe do siebie jeden pod drugim w odstępnie 2 mm</p>		<p>jak wyżej — dwa paski, z których drugi naszyty jest w odległości 4 mm od pierwszego, licząc w stronę guzika naramiennika</p>
3	Starszy brygadzysta		<p>jak wyżej — trzy paski (krokiewka), umieszczone do siebie równoległe jedna pod drugim w odstępnie 2 mm</p>		<p>jak wyżej — trzy paski naszyte w odstępnie 4 mm od siebie</p>
4	Aspirant		<p>godło Państwa (forzeł) i godło kolejowe (podwójna oska), tak u kolejarza i starszego kolejarza, z tym że zamiast równoległych pasów — jeden znak litery 'V' (krokiewka), ramiona znaku skierowane do góry i ustawione pod kątem 60°, długość ramion 20 mm, szerokość 3 mm</p>		<p>tasma o szerokości 9 mm naszyta wokół naramiennika, z wyjątkiem miejsca wszycia przy rękawie, wewnątrz obszycia umieszczony jest znak litery 'V' z tej samej tasmny, ramiona znaku skierowane są w stronę kołnierza i ustawione pod kątem 60°, kołtce ramion znaku w odległości 20 mm od podstawy naramiennika, długość ramion 20 mm</p>

Lp.	Stopień służbowy	Odrznaki (dystynkcje) na czapce mundurowej	Opis odznak (dystynkcji)	Odrznaki dystynkcje) na naramiennikach	Opis odznak (dystynkcji)
5	Młodszy technik		I kategoria (d. c.) jak wyżej — oraz jeszcze jeden znak litery „V”, umieszczony wewnątrz pierwszego w odstępie 2 mm		jak wyżej oraz jeszcze jeden znak litery „V”, naszyty wewnątrz pierwszego w odstępie 4 mm
6	Technik		II kategoria godło Państwa (orzeł) i godło kolejowe (podwójna oska), jak u kolejarza i starszego kolejarza; ponadto naokoło otoku czapki, na zeszytych otokach górnego i dolnego — jeden galon o szerokości 6 mm; skrzydełka godła kolejowego znajdują się na galonie; pod godłem kolejowym i poniżej galonu, równo nad daszkiem czapki — gwóźdź w kształcie kwadratu; długość boku kwadratu 10 mm; przekątna kwadratu biegnie równoległe do galonu i daszka czapki		na linii prostej biegnącej przez środek naramiennika jeden gwóźdź umieszczony w odległości 30 mm od podstawy naramiennika; gwóźdź w kształcie kwadratu o długości boku 10 mm, umieszczony w ten sposób, że przekątna kwadratu biegnie przez środek naramiennika
7	Inżynier (inspektor) III stopnia		jak wyżej — dwa gwóźdźe umieszczone w odstępie od siebie 5 mm		jak wyżej — dwa gwóźdźe umieszczone w odstępie od siebie 5 mm
8	Inżynier (inspektor) II stopnia		jak wyżej — trzy gwóźdźe umieszczone w odstępie od siebie 3 mm		jak wyżej — trzy gwóźdźe umieszczone w odstępie od siebie 5 mm

Lp.	Stopień służbowy	Oznaki (dystynkcje) na czapce mundurowej	Opis odznak (dystynkcji)	Oznaki (dystynkcje) na naramiennikach	Opis odznak (dystynkcji)
9	 <p>Inżynier (inspektor) I stopnia</p>	<p>II kategoria (d. c.) jak wyżej — cztery gwoźdźce umieszczone w odstępach od siebie 2 mm.</p>		<p>jak wyżej — cztery gwoźdźce umieszczone od siebie w odstępach 2 mm; dolny gwoźdźć umieszczony w odległości 20 mm od podstawy naramiennika</p>	
10	 <p>Dyrektor III stopnia</p>	<p>III kategoria odznaki jak u technika, z tym że zamiast jednego — dwa galony, każdy o szerokości 6 mm, umieszczone do siebie równolegle, jeden pod drugim w odstępach 3 mm; pomiędzy galonami godło kolejowe (podwójna ośka); skrzydełka godła kolejowego znajdują się na galonach</p>		<p>dwa galony umieszczone w poprzek naramiennika w odstępach 4 mm; szerokość galonów 6 mm; dolny galon w odległości 10 mm od podstawy naramiennika; na linii prostej biegnącej przez środek naramiennika jeden gwoźdźć, jak u technika, umieszczony w odległości 10 mm od drugiego paska, licząc w stronę kołnierza</p>	
11	 <p>Dyrektor II stopnia</p>	<p>jak wyżej — dwa gwoźdźce umieszczone w odległości od siebie 5 mm</p>		<p>jak wyżej — dwa gwoźdźce umieszczone w odstępach od siebie 5 mm</p>	
12	 <p>Dyrektor I stopnia</p>	<p>jak wyżej — trzy gwoźdźce umieszczone w odległości od siebie 3 mm</p>		<p>jak wyżej — trzy gwoźdźce umieszczone w odległości od siebie 3 mm</p>	

Lp	Stopień służbowy	Odnaki (dystynkcje)	Opis odznak (dystynkcji) na czapce mundurowej	Odnaki (dystynkcje)	Opis odznak (dystynkcji) na naramiennikach
13	Dyrektor naczelny		<p>IV Kategoria</p> <p>godło Państwa (wzrost) i godło kolejowe (podwójna oska), jak u kolejarza i starszego kolejarza; ponadto: na dolnym otoku, poniżej 10 mm zeszycia płatków górnego i dolnego — wąż generalński o szerokości 20 mm wokół czapki z tym że na przodzie otoku, w trójkącie powstającym w miejscu przzerwania węża przypada miejsce na jeden gwóźdź w kształcie kwadratu, jak u technika</p>		<p>wąż generalński szerokości 20 mm, umieszczony w poprzek naramiennika, w odległości 5 mm od podstawy naramiennika, na linii prostej biegnącej przez środek naramiennika jeden gwóźdź w kształcie kwadratu jak u technika umieszczony w odległości 10 mm od węża</p>
14	Dyrektor generalny		<p>Odnaki (dystynkcje) służbowe dla Ministra Kolei, podsekretarzy stanu i dyrektorów generalnych</p> <p>jak wyżej — dwa gwóźdźe umieszczone w odstępie od siebie 5 mm</p>		<p>jak wyżej — dwa gwóźdźe umieszczone w odstępie od siebie 5 mm</p>
15	Podsekretarz stanu		<p>jak wyżej — trzy gwóźdźe umieszczone w odstępie od siebie 3 mm</p>		<p>jak wyżej — trzy gwóźdźe umieszczone w odstępie od siebie 3 mm</p>
16	Minister Kolei		<p>godło Państwa i kolejowe jak wyżej; na dolnym otoku wąż generalński, jak wyżej przez całą długość otoku umieszczony w ten sposób że na przodzie czapki nie ma przzerwania węża ka na umieszczenie gwóźdźa</p>		<p>jak wyżej, z tym że zamiast gwóźdźa — umieszczone w odległości 10 mm od węża godło Państwa — orzeł haftowany wielkości 35 mm X 32 mm stylizowany</p>

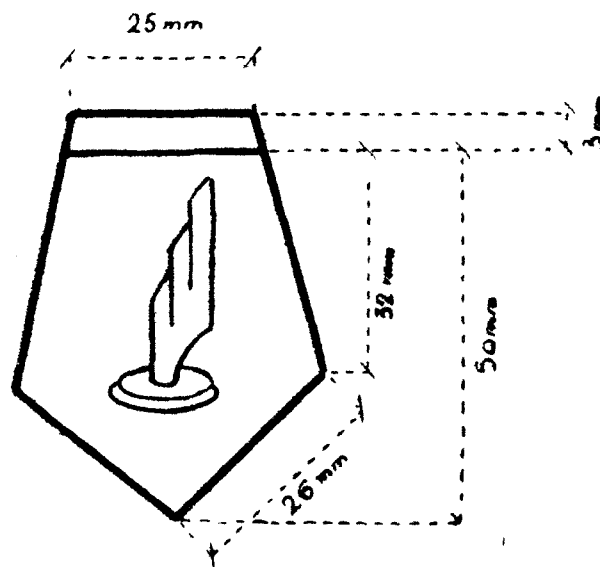
Patka na kołnierzu kurtki sukiennej zapinanej pod szyję
(załącznik nr 2)

Opis ogólny

Patki z sukna wyłogowego koloru wiśniowego w kształcie nieregularnego trapezu umieszczone na obu rogach kołnierza w ten sposób że krawędź skosna i dolna patki pokrywa się

z linią stebnowki kołnierzowej i umieszczona jest o 5 mm poniżej krawędzi kołnierza. Do pionowego boku patki przyszyta od strony zewnętrznej kolorowa wypustka o szerokości 3 mm grubości tej samej co patka na oznaczenie rodzaju służby. Na patkach pojedyncza ośka.

Załącznik nr 16.

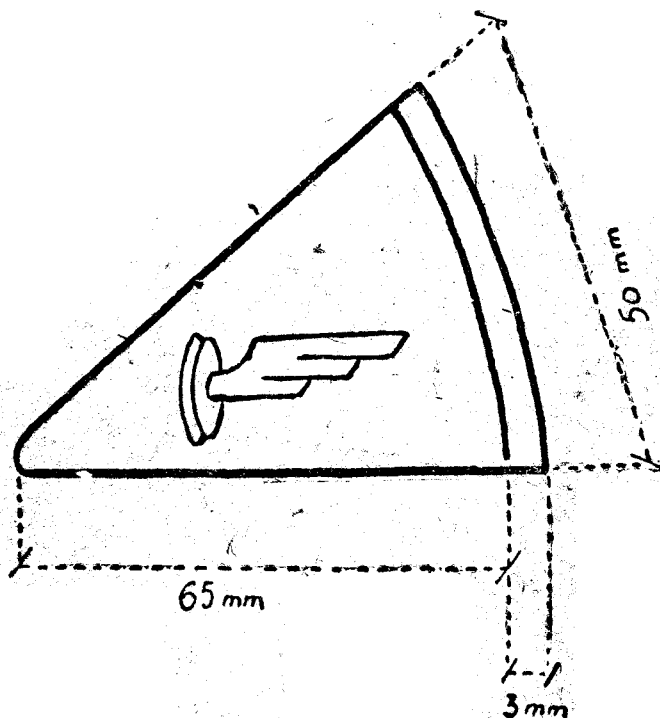

Patka na kołnierzu kurtki z wykładanymi klapami
(załączniki nr 4 i 5)

Opis ogólny

Patki z sukna wyłogowego koloru wiśniowego w kształcie pięcioboków umieszczone na obu rogach kołnierza przy szyi z klapami skosnym kątem do dołu a krawędzią poprzeczną

ku górze. Do krawędzi poprzecznej patki przyszyta od strony zewnętrznej kolorowa wypustka szerokości 3 mm grubości tej samej co patka na oznaczenie rodzaju służby. Na patkach pojedyncza ośka.

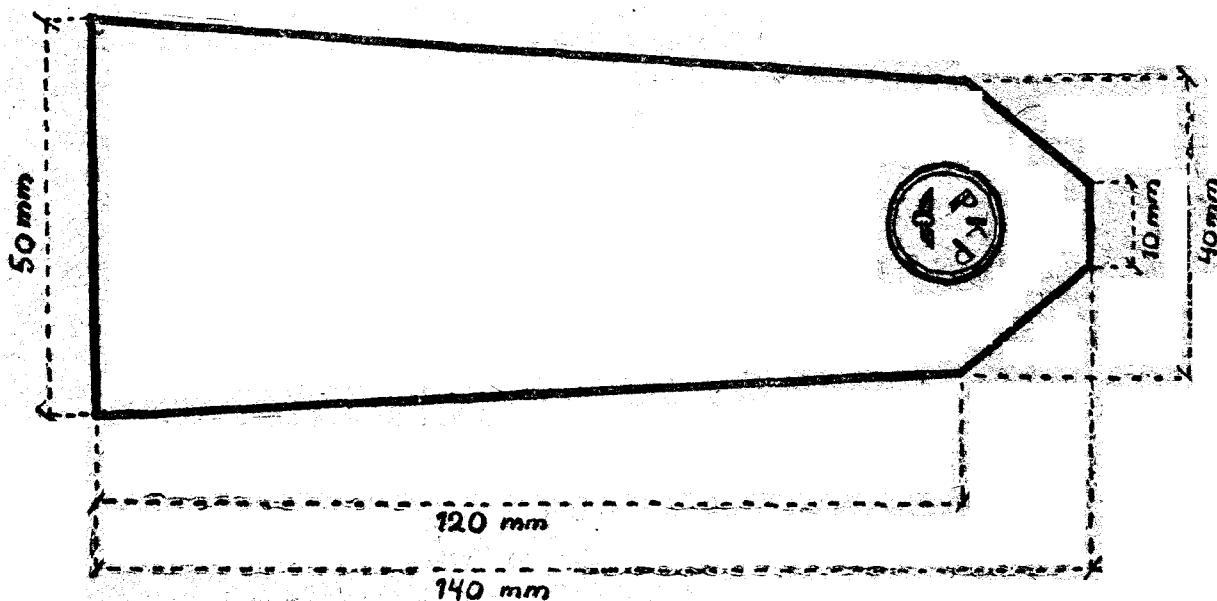

Patka na kołnierzu płaszcza sukienego
(załączniki nr 10 i 11).

Opis ogólny.

Patki z sukna wyłogowego koloru wiśniowego w kształcie wycinka koła, umieszczone na obu rogach kołnierza w ten sposób, że kąt wycinka koła pokrywa kąt stebnowki, utwo-

rzonej przy stebnowaniu krawędzi skośnej i dolnej końców kołnierza. Do krawędzi łuku patki przyszyta od strony zewnętrznej kolorowa wypustka szerokości 3 mm, na oznaczenie rodzaju służby. Na patkach pojedyncza ośka.

Naramiennik.

Opis ogólny.

Naramiennik wykonany z tej samej tkaniny co kurtka (suklenna, gabardynowa, letnia) lub co płaszcz sukieny,

wszyty w szwy wszycia rękawa, zapinany na guzik mundurowy mały. Na płaszczach gabardynowych naramienniki dopinane wykonane z tej samej tkaniny co płaszcz. Na odzieży przeciwdeszczowej nie ma naramienników.

Załącznik nr 19.

Pracowników służby ochrony kolei pełniących służbę z bronią obowiązuje noszenie pasa głównego oraz spinaczy (mankietów) do zapinania spodni u dołu

Pasy i spinacze (mankiety) są skórzane lub brezentowe Pasy główne są koloru brązowego, spinacze (mankiety) — koloru brązowego lub zielonego.

Pasy i spinacze stanowią odzież inwentarzową.

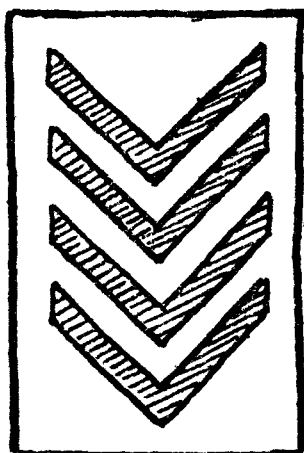
Załącznik nr 20.

ODZNAKI (DYSTYNKCJE) UCZNIÓW SZKÓŁ KOLEJOWYCH

Emblemat technikum kolejowego

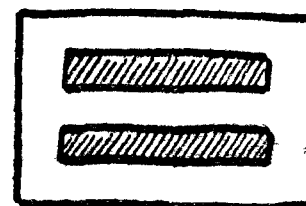
Oznaczenie klasy w technikum kolejowym

Emblemat zasadniczej szkoły kolejowej

Oznaczenie klasy zasadniczej szkoły kolejowej

Emblemat szkoły kolejowej.

O p i s o g ó l n y.

Godło metalowe w kształcie kolejowego koła o średnicy 30 mm W górnej części koła litery „TK” na tle trójkąta (ekierka) na emblemacie technikum kolejowego, na emblemacie zaś zasadniczej szkoły kolejowej „ZSK” na tle szprych koła W dolnej części koła w obramowaniu listy laurowych otwarta książka

Listy laurowe opierają się na godle kolejowym (podwójna ośka) Długość emblematu 35 mm szerokość 30 mm Emblemat azurowy

Emblemat technikum kolejowego (zasadniczej szkoły kolejowej) noszony na górnym otoku nad czołem na czapce mundurowej u uczniów i na berecie u uczennic oraz na naramiennikach płaszcza i kurtki mundurowej, na linii prostej przez środek naramiennika w odległości 30 mm od podstawy naramiennika (wszycia w rękaw).

Na dolnym otoku czapki (beretu) umieszczone godło kolejowe (podwójna ośka) według wzoru, jak u pracowników.

Oznaczenie klas u uczniów.

O p i s o g ó l n y

W technikach kolejowych:

Kąty proste o długości boku 20 mm, szerokości 4 mm zwrócone ramionami do góry; kąty umieszczone do siebie równolegle w odległości 5 mm ilości kątów 1 2 3 lub 4 w zależności od klasy do której uczeń uczęszcza (1, 2, 3 lub 4).

W zasadniczych szkołach kolejowych:

1 lub 2 paska długości 30 mm szerokości 5 mm umieszczone do siebie równolegle w odległości 5 mm ilość pasków 1 lub 2 w zależności od klasy do której uczeń uczęszcza (1 lub 2).

Kąty i paski haftowane koloru ciemnoniebieskiego w odcieniu miedzianym w formie krokiewek. Krokiewka umiesz-

czona na suknie koloru granatowego w odległości 5 mm od krawędzi sukna (ze wszystkich stron) Wielkość krokiewek i prostokątów sukna na których są naszyte krokiewki zależy od ilości kątów i pasków. Oznaczenie klasy do której uczeń uczęszcza naszyte na lewym rękawie kurtki i płaszcza mundurowego, na zewnętrznej stronie rękawa, powyżej zgięcia łokcia.

Patki na kołnierzu kurtki i płaszcza mundurowego noszą uczniowie według wzoru ustalonego dla pracowników Na patkach godło kolejowe (pojedyncza ośka) jak u pracowników, oraz kolorowa wypustka z sukna wyłogowego na oznaczenie wydziału szkolnego (kierunku specjalności kolejowej) w którym uczeń się kształci

Kształb i kolory wypustek, jak u pracowników na oznaczenie służby.